

0074300017

Областная общественная организация
“Армянская национальная община”

КОД ОКПО 25791014



Реçu CLT / СІН / ІТН
Le 25 AVR. 2012
N° 0432

Р/сч. 2600601316633

в АКБ “Базис” г. Харькова

МФО 351760

тел/факс: (057) 759-61-58

E-mail: ano_kharkov@mail.ru

г. Харьков, ул. Шевченко, 142. 61013

№ 12-04/2011/02 от 12 апреля 2011

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր քարտուղար
տիկին Իրինա Բոկովային

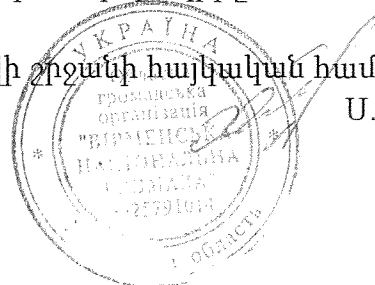
Հարգելի տիկին Բոկովա

Հայաստանի Հանրապետությունը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Մարդկության ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ներկայացուցչական ցանկի 2011 թվականի համալրման նպատակով ներկայացրել է հայ ժողովրդական «Սասնա ծռեր կամ Սասունցի Դավիթ» էպոսը:

Շուրջ 11 տարի է ինչ գործում է «Հայկական ազգային համայնք» Խարկովի մարզային հասարակական կազմակերպությունը, որը հիմնադրման օրից իր շուրջն է համախմբել տարածքի հայությանը և ատիվ մասնակցություն ունի ոչ միայն քաղաքի տնտեսական, մշակութային և գիտական կյանքում, այլև գործնական քայլեր է ձեռնարկում հայության ազգային ինքնության պահպանության ուղղությամբ: Խարկովում գործում է հայկական եկեղեցի, կիրակնօրյա դպրոց, կառուցվում է մշակույթի կենտրոն: Այս երեք ազգային կառույցներն իրենց առջև խնդիր են դրել երեխաներին ոչ միայն սովորեցնել մայրենի լեզուն, այլև նրանց հաղորդակից դարձնել հայրենի պատմությանը, ազգային բանահյուսության գոհարներին, ազգային արժեքներին, սովորույթներին ու ավանդույթներին: Այս պարագայում կարևոր առաքելություն ունի հայ ժողովրդական «Սասունցի Դավիթ» էպոսը, որը հայ մտքի խոշոր հուշարձաններից է և ազգի հավաքականության հիմքը: Այն մեզ օգնում է հայրենիքից հեռու լինելով հանդերձ՝ պահպանել մեր ազգային ինքնությունը և սերունդներին դաստիարակել հայրենասիրական ոգով:

Հարգելի տիկին Բոկովա, վստահեցնում ենք, որ էպոսի ներառումը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ցանկում հատկապես մեծ կարևորություն ունի հայրենիքից հեռու ապրողներին համար, քանի որ միջազգային մակարդակով դրա ճանաչելիությունը կօգնի այլ ժողովուրդներին հասկանալու իրենց կողքին ապրող հայերի հոգևոր ու բարոյական նկարագիրը:

Խարկովի շրջանի հայկական համայնքի նախագահ՝
Ս. Գ. Խանդամիրյան



To: UNESCO's DIRECTOR GENERAL
Ms IRINA BOKOVA

Dear Ms BOKOVA

Republic of Armenia submitted nomination entitled "Daredevils of Sasoon or David of Sasoon" epic poem for inscription on the UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

It is almost 11 years that "Armenian National Community" NGO functions in Kharkov Region and since its establishment cohered local Armenian community. The NGO is actively involved not only in the economic cultural and scientific life but also initiates practical steps towards safeguarding national identity of local Armenians.

An Armenian church, Sunday school function in Kharkov, as well as a cultural center is under the construction. These three institutions have an objective not only to teach the native tongue, but also familiarize them with national history, pearls of national folklore, national values, traditions and customs. In this case an important mission has "Daredevils of Sasoon or David of Sasoon" epic poem which is significant monuments of Armenian Thought and the base of national solidity. The epic poem helps us to safeguard our national identity and grew up coming generations with the patriotic sentiments in spite of being far from homeland.

Dear Ms BOKOVA,

We assure that inscription of the epic poem the UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity is of great importance especially for those who live abroad as it will help other nations to perceive the spiritual and moral picture of Armenians, who live by neighborhood.

S. G. Khandamiryan
Chairman of Armenian Community
Of Kharkov Region

Անդրանկ Գրիգորյան - 82 տ.
Բնօրինակ

Ծնվելիս թափուկ շրթերով և զգացում (Վ. Բալասանյան)
գրություն: Կիս ձեռն աշխատել է Քեթ և Կարոն քաղաքում,
Քաղաքական է: Արդ գրող բուրնի Գրիգորյան և Կարոնյան
[Եվ Վան] ըն օրից յիսն ըստ: Անունը Տատրոս, ըստ
Անունը ու Բախրամյան, Կեղծերն են, Կարոն Կեղծող,
Անունը Գրիգոր ու Եղեղներ Տատրոս անունը
անգամ և ներս ըն հարկ: Երբ Կարոն և Կարոն
ախտից արդիս ըն արտադրություններ Կեղծող
ըն ընդերներն և ըն Կարոն Կեղծող Կարոնյան
շառ-շառ և ըն Գրիգորյան: Երբ և ըն և ըն
ու և Կարոն և Կարոն: Կարոն Գրիգորյան և ըն
և ըն Գրիգորյան. Կարոն և Կարոն Կարոնյան
շառ-շառ և ըն և ըն Կարոն և ըն Գրիգորյան
Գրիգորյան: Կարոն և ըն Գրիգորյան և ըն
և ըն Կարոնյան Կարոն Կարոնյան
Կարոն և ըն Կարոնյան Կարոնյան:

Երբ Անդրանկ Գրիգորյան

Sedrak Grigoryan

82 years old pensioner

I was born in Aghjaghalu (N. Bazmaberd) Village of Talin Region of Armenia. My father came from here from the province of Sasoon: he immigrated. All residents of our village are Sasoon dialect speakers until now. My father was the first person who told me about the Daredevils of Sasoon, for instance, about Sanasar and Baghdasar, Mher, Coward Vergo, David of Sasoon and the others. When Stalin exiled my father to Siberia, my uncle Zakar told this story to me and to my friends, and he was fluent in it. I studied very well this story and started to tell. The audience tells that I am a good storyteller. However, the fluency of storytelling comes from the fact that the story is good enough. The story is told and will be told until the Armenian people exist and let all over the world know about our Daredevils of Sasoon.

Wrote

Sedrak Grigoryan

հանրապետության 54
պատկան, բնակիչ

Օտևել է՝ Բաղրեի ջրաղբի (այժմ՝ Արաբազի ջրաղբի
ճանաչում) իրենց գոյացում: յնչպես էլ 7 պատկան է 5ր, կր
ճեր թերաբեթի, հարևան աշխարհների ճիշտում պեղա-
փորվել էր կրակի խորք: Ի վարձու էր, այսինքն ին-
չուս էր հարձակ ներք լեզվում, որ բարձր էր շուրջ
25ր ճեր գոյացի լեզվի: Դարձյալ զանազան լեզու
նույնիսկ իջնում էր ի՞նչ լեզվի վրա: Դու հարձակ
հարձակ, թե ճեր գոյացի լեզու էր ինչ 5 պատկանում
խորհրդի: Դե՛լ նա ինչ բացահայտել, որ իր հարձակ
առանձին է, և ճեր լեզու նույն լեզու է, որպես
պարզում է ճեր հայ աշխարհիսկան էստի կերպ-
ները պարզանքներ: Դու ինչ շար կերպերից:
Իր բարձրագույն աշխարհների օրվա ինչ գոյաց
էր պարզում, ի՞նչ կերպերից և փոխ կարճից ինչ-
քան էր, որ պարզել նույնիսկ զարթ, ինչ որ
փոխ թերակեր, Լե՛տում ժողով և ճյուղների պար-
ճարձակներ: Դու լուս էր ոչնչից և համարյա
արի՛վ ազգիս ա՛նում: Կրակի պարձակների կրճակ
ճուր արդեն 10-րդ շաբաթում կարգվում էր ի՞նչ
չու՛մ պարզել: Դու շար- ղարթի թե արի՛վ լուս ի՞նչ պար-
ճարձակ՝ նախադրելով գրգռվել: Դարձյալ, ազգույն «Մասնա-
ճակից» շարձում ի՞նչ կարճի ազգույն ճուր, որ համար
հարձակ էր ոչնչից:

հանրապետության

Hakob Karapetyan

54 years old, engineer

I was born in the village of Irind (presented day - Aragatsotn Marz) of Talin Region. I was only 7 years old when my family, coming from the working circumstances, moved to Yerevan. To my great surprise here, people talked to another language, which differed from the language of our village. My classmates even laughed on my way of speaking. I asked my father why the language of our village differs from the city language. In addition, he explained that our language is the dialect of Sasoon, by which the Armenian national epic poem on our heroes is told. That fact interested me too much. During my school vacations, I was visiting our village and the brother of my father and uncle Hakob were asked to tell the stories of David of Sasoon, Great and Little Mhers, Ohan Loudmouth and others. I listened very carefully and learned almost everything by heart. I could retell the stories on my way in 10th class coming from their stories. Many people prefer my stories to the book ones and they listened with love. Thus, "Daredevils of Sasoon" unintentionally became an integral part of my life, for which I am very proud and happy.

Hakob Karapetyan



«Revival of Traditional Festivals» Cultural-Educational Association

21.03.2012 թ.

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր քարտուղար
տիկին Իրինա Բոկովային

Հարգելի տիկին Բոկովա

Ողջունում ենք ՀՀ մշակույթի նախարարություն «Հայկական Սասնա ծռեր կամ Սասունցի Դավիթ էպոսի վիպասանական ավանդույթները» հայտը Մարդկության ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ցանկում ներառման նախաձեռնությունը և վստահեցնում, որ մեր կազմակերպությունն ունի բոլոր անհրաժեշտ ռեսուրսները մասնակցելու էպոսի վիպասանական ավանդույթների պահպանության, հանրահռչակման ծրագրերի պլանավորմանը և դրանց իրականացմանը:

2009 թ. «Ավանդական Տոների Վերածնունդ» Կրթա-մշակութային ՀԿ-ն հիմնել է Հայաստանում առաջին «Ավանդական Տոների Վերականգնման և Փոխանցման» դպրոցը, որը հայտնի է նաև «Ժառանգության Դպրոց» անվանմամբ: Այն այս տարիներին մեծ ճանաչում ձեռք բերեց և ունեցավ ավելի քան 100 աշակերտներ Արագածոտնի մարզի գյուղական համայնքներում: Դասավանդումն իրականացնում են ոչ նյութական մշակութային ժառանգության կրողներն ու մասնագետ-գիտնականները: Դպրոցի ստեղծմանը մեծապես աջակցեց նաև ՀՀ մշակույթի նախարարությունը:

2013-2015 թթ. մեր կազմակերպությունը ՀԿ-ն նախատեսում է ընդլայնել այդ ծրագիրը և ՀՀ Արագածոտնի, Արմավիրի և Արարատի մարզերում ստեղծել «Ժառանգության դպրոցների» ցանց, որտեղ ի թիվս ոչ նյութական մշակութային ժառանգության այլ տարրերի ուսուցանվելու է վիզիալ-վիպասանության վարպետություն՝ տեղի կրողների ընդգրկմամբ:

Հարգելի տիկին Բոկովա, վստահեցնում ենք, որ «Հայկական սասնա ծռեր կամ սասունցի Դավիթ էպոսի վիպասանական ավանդույթները» հայտի ընդունումը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մարդկության ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ցանկում՝ իսկապես կնպաստի թե մեր ժողովրդի կողմից ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանության կարևորության արժևորմանը, մատաղ սերնդի ազգային հպարտության զգացողության բարձրացմանը, սերունդների միջև կապի ամրապնդմանը, թե կակտիվացնի ժողովուրդների միջև երկխոսությունը, կխթանի հարգանքն ու հանդուրժողականությունն այլ մշակույթների հանդեպ: Բոլոր էպոսներն ընդհանրանում են իրենց խաղաղասիրական, մարդասիրական և այլ համամարդկային արժեքներով և միայն դրանց հանրահռչակումը կարող է լինել այն ճիշտ ուղին, որով պետք է առաջնորդվեն ազգերը խաղաղ գոյակցության իրենց նպատակներին հասնելու համար:

«Ավանդական Տոների Վերածնունդ» ՀԿ-ի նախագահ՝
Հասմիկ Բաղրամյան



UNESCO Director General

Ms Irina Bokova

Dear Ms Bokova

We welcome the application of the Ministry of Culture of Armenia entitled "Daredevils of Sasoon or David of Sasoon Armenian epic traditions" initiated for the inscription Intangible cultural heritage of humanity and we assure that our organization has all necessary resources to participate in safeguarding, popularization and implementation of the epic storytelling traditions.

"Revival of Traditional Festivals" Cultural-Educational Association NGO established the first school for "Rehabilitation and Transfer of traditional holidays" in 2009, which is also known by the name of "Heritage School". It became famous during these years and now we have more than 100 students from different villages of Aragatsotn Marz. The teaching is implemented by the carriers of intangible cultural heritage and specialists-scientists. The Ministry of Culture greatly supported the establishment of the school.

Dear Ms Bokova

We assure that inscription of the "Daredevils of Sasoon or David of Sasoon Armenian epic traditions" in the UNESCO's list of intangible cultural heritage of humanity will promote the safeguarding of the intangible cultural heritage by our people, increase the national pride among the young generation, fostering the connection between generations, encourage the dialogue between nations, promote the respect and tolerance towards the other cultures. All epic poems became universal for their peaceable and humanistic nature, as well as for other common values and popularization all these values can be the right way, which will guide the nations to peaceful coexistence for the achievement of their goals.

Hasmik Baghramyan

"Revival of Traditional Festivals"

Cultural-Educational Association NGO

21 March 2012

ՍԱՐԱԿՅԱՆ ԱՐՈՒՄՅԱԿ (ՎԵՆԵՐԱ) ՇԱՏԵՐԻ

1957-62 - Երևանի պետական համալսարան, հայ բանասիրության ֆակուլտետ, հայոց լեզու և գրականություն մասնագիտությամբ:

1965-69 - ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, ասպիրանտուրա, բանագետ մասնագիտությամբ:

1971- Բանասիրական գիտությունների թեկնածու:

1965-2012 - ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Բանահյուսության պատմության և տեսության բաժին, ավագ գիտաշխատող:

1973-2012 - Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործության կաբինետ, տեքստաբան-վերծանող-դասախոս, Հայ երաժշտական ֆոլկլորագիտության ամբիոն, դասախոս, դոցենտ:

Գիտական ուղղվածություն

«Սասնա ծռեր» ժողովրդական վեպ, ժողովրդական երգ և պար, ծես և տոն, հայ կնոջ կերպարը դիցաբանական, վիպական, քնարական ժանրերում, հայուհու դերը և դիրքը ընտանիքում, հասարակական կյանքում, հայուհու ավանդական և արդիական կերպարի համադրում:

Գիտական ուսումնասիրություններ, Հայ ժողովրդական վեպ «ՍԱՍՆԱ ԾՌԵՐ»

1. «ՍԱՍՆԱ ԾՌԵՐ» ժողովրդական վեպի պատումների համեմատական քննություն», Երևան, 1975, 189 էջ:
2. «ՍԱՍՆԱ ԾՌԵՐ», ժողովածու, նորահայտ պատումների գրառող և կազմող՝ Սարգիս Հարությունյան, Արուսյակ Սահակյան, հ. Գ, Երևան, 1979, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 582 էջ:
3. «ՍԱՍՆԱՅ ԾՌԵՐ» դիւցազնավեպ, առասպելական ընդերք, վիպական կառույց, վիպասանական եղանակ, Արուսեակ Սահակեան, Ալինա Փահլեւանեան, ԱՄՆ, Կալիֆորնիա, Փասատենա, 1996, «Դրագարկ» հրատ., 122 էջ:
4. «ՍԱՍՆԱ ԾՌԵՐ», ժողովածու, նորահայտ պատումների գրառող և կազմող՝ Սարգիս Հարությունյան, Արուսյակ Սահակյան, հ. Դ, Երևան, 1999, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն», հրատ., 582 էջ:

Բանահավաքչություն


1965-2011 - Հայաստանում և Սփյուռքում. բանահյուսական բոլոր ժանրերի հազարավոր նմուշներ, նաև ազգագրական նյութեր, «Սասնա ծռեր» վեպի 118 նորահայտ պատում, 1970-73 ընթացքին: Բանահավաքչական աշխատանքը եղել է և՛ անհատական, և՛ խմբային գիտարշավների կազմում:

Վիպասացության երեկո

«ՍԱՍՆԱ ԾՌԵՐ» վեպի 47 տարբերակի հիման վրա կազմել է բեմական համահավաք բնագիր, Յրատարակվել է ԱՄՆ, Կալիֆորնիա, Փասատենա, 1996, «Դրագարկ» հրատ., 26 էջ: Բեմական ներկայացման տևողությունը՝ 1,5 ժամ: Ներկայացվել է.

1. Լոս Անջելես, ԱՄՆ -1996, երգչուհի Անահիտ Յալաբիի հետ (ԱՄՆ),
2. Երևան, ՀՀ – 1997, երգչուհի Անահիտ Յալաբիի հետ (ԱՄՆ),
3. Դի, Լիոն, Մարսել, Փարիզ, Ֆրանսիա, երգչուհի Անի Շահնազարյանի հետ (ՀՀ),
4. Տորոնտո, Կանադա - 2003, երեք երգիչների հետ (Կանադա),
5. Երևան, ՀՀ – 2010, երգիչներ Անի Շահնազարյանի և Սեյրան Ավագյանի հետ (ՀՀ):

Արուսյակ ՍԱՀԱԿՅԱՆ,
Բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ


26 Մայիս, 2012

To: Mrs Irina Bokova

Director-General of UNESCO

My name is Arusyak Sahakyan and, by profession, I am specialist of folklore and epic poems. I have also PhD in philology. Since 1965, I started the folklore collecting/recording works, when I went to work at the Institute of archaeology and ethnography of the National Academy of Sciences of Armenia. From 1965 until 2011 I had fortune to meet and record about 118 epic storytellers. I learned the peculiarities of storytelling and got skills in that sphere due to individual, long and private work carried out with each storyteller.

In 1996, I initiated implementation of particular measures for safeguarding the verbal performing traditions of national epic poem as I realized present-day informational globalization threatens and consigns to oblivion many traditional elements. This issue is a matter of concern for numerous communities and individuals, scientific, cultural non-governmental and state organizations. That was the reason why we consolidated for the preparation of this application and with a sense of high responsibility we present it for inscription in the UNESCO's List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Based on the 47 versions of "Daredevils of Sasoon: David of Sasoon" collected by me, a concert programme was developed; the fragments accompanied with singing were taught to my students. My students and I have performances of epic storytelling, from which only my speech lasts 1.5 hours.

1996-2010 I had storytelling performances in Armenia, America, Canada, and France. The performances are conducted with participation of my students. I continue to have lectures at Yerevan State Conservatory after Komitas and teach epic storytelling to my students.

Four of my numerous scientific works and scientific articles, overwhelming majority of my reports refer to the epic poem of "Daredevils of Sasoon".

Dear Ms Bokova

It is very hard to safeguard the traditional culture at present, especially those elements the heredity and continuity of which generally is possible in verbal form. We, who are the

carriers of the expressions of the “Daredevils of Sasoon” epic poem, make efforts to safeguard and pass our knowledge and skills, while our people loves and preserves the epic poem.

We assure that Armenian national “Daredevils of Sasoon: David of Sasoon” epic poem’s inscription in the UNESCO’s lists of humanity will truly enrich the creative treasury of humankind; promote the cultural dialogue between nations and achievements of goals for peaceful co-existence.

Respectfully,

Arusyak Sahakyan

26 March 2012

Չորշապի Չեմոյաններ
Գ. Զ. Բաբայանի 9-րդ դաս. աշակերտ

Նա Չորշապի Չեմոյանն է՛, 15 պարեմիկան: Ծնվել է՛ 15
Չորս զատիկներին Տարսի ձկնիկին Բաբայանի զոնոն:
Նրա 5-6 պարեմիկան էր, ծնի պատեր, կրկանները փնչոյ
առաջ ըստն էր ի՞նչ Տարսիկանը ու ի՞նչ կայկան
կի՛թերներ (ու առնում) պարծոն: Նրա որ ըստ ի՞նչ
պարծոյ ըստններ ու ի՞նչ զոնոն կի՛թեր: Նրա
ի՞նչ շատ-շատ զոնոն կի՛թ: Կարող որ առնաներ
ապան էր « փնչոն ի՞նչ »: Նա շատ ի՞նչ, որ
պարծոն շարունակարար: Ըստ կարող որ ըստն
առնի ըստն, առնաներ զոնոն ու ի՞նչ ըստն կի՛թ-
ներ: Նրա զոնոն կարծիքն ու որոնք զոնոն առնում
« ըստն ի՞նչ » ի՞նչ, ի՞նչ, որ առնում շատ ի՞նչ
է Տարսիկան ու առնում ըստն ի՞նչ ի՞նչ պարծոն
Տարսիկան, կարծիքն ի՞նչ ըստն, որն առնում կարծ
ու որոնք էր ու ի՞նչ: Նրա ըստն ի՞նչ պարծոն,
Բաբայան ըստն ի՞նչ պարծոններն առնում է՛ որոնք
բաբայանն ու որոնք կրկաններ ու կրկն կարծիքն ի՞նչ
Բաբայան ու ի՞նչ զոնոն, առնում կարծիքն ի՞նչ

Չորշապի Չեմոյաններ

Arshak Avoyan

N. Bazmaberd Village, pupil of 9th class of secondary school

My name is Arshak Avoyan. I am 15 years old. I was born in Nerkin Bazmaberd Village of Aragatsotn Marz. When I was 5-6 years old, my grandmother sat near my bed and told Armenian fairy tales at the evenings. One day she told me the fairy tale about Sanasar and Baghdasar. I liked it very much and the next day I was waiting when the "sleeping time" will come. I asked very much to continue and on next days, she told me the fairy tales about Great Mher, David of Sasoon and Small Mher. When we had a lesson about "Daredevils of Sasoon" epic poem, I noticed that it was presented very incomplete. I tried to complete it with the stories of my grandmother, true dialect of epic poem, which passed some particular meaning to it. My grandmother passed away, but her epic storytelling I keep in my heart as valuable and sacred memory. When the time comes and I will be a father I will pass all these to my children.

Arshak Avoyan